UUTISET

Maanomistaja saa laittaa puomin omalle tielleen ilman lupaa.
YKSITYISTIEJAOSTON TOIMIALAPÄÄLLIKKÖ ELINA KASTEENPOHJA, SUOMEN TIEYHDISTYS

Yksityistiet menettävät kuntien avustuksia

Yksityisteiden käytöstä riittää kysyttävää entistä enemmän. Kun kunnat ja kaupungit säästösyistä vähentävät tai lopettavat yksityistieavustuksia, tiekunnat haluavat tietää, keneltä käyttökorvauksia voi periä.

”Kyselyjä on tullut tosi paljon”, Suomen tieyhdistyksen yksityistieasioiden toimialapäällikkö **Elina Kasteenpohja** sanoo. Useimmat kyselyt koskevat jokamiehenoikeudella tapahtuvaa liikennöintiä.

Jos kunta tai kaupunki avustaa yksityistietä, liikennöintiä tiellä ei saa estää avustuksen saantivuonna. Jos tie on saanut elykeskuksen avustusta, liikennöintiä ei saa estää kymmeneen vuoteen.

Käyttökorvausta tiekunta voi periä, mutta korvauksen suuruuden ja perintätavan määrittelyssä piilee riidan siemen.

Käyttömaksuja hoitokulujen katteeksi

Virtasalmella Hiltulan tiekunta päätti periä tienkäyttömaksua kahdelta vuokraviljelijältä. **Väinö Viljakainen** sai 150 euron ja toinen viljelijä 100 euron maksulapun.

Viljakainen vaatii vähintään neuvottelua maksun perusteesta. Hän on vuokrannut samoja peltoja ainakin 20 vuotta, nyt tuli ensimmäinen tienkäyttömaksuvaatimus.

Muilta tiekunnilta Viljakainen ei ole laskuja saanut.

Hiltulan tiekunnan sihteerirahastonhoitaja **Maija Häyrinen** kertoo yhdeksi maksuperusteeksi tien kunnostuksen.

Ojien kaivuun meni noin tuhat euroa, sorastukseen saman verran.

Viime vuodelta tiemaksuja ei kannettu ollenkaan, edellinen tiekunnan kokous on pidetty neljä vuotta sitten.

Häyrisen mukaan pellon omistava perikunta maksaa normaalit tieyksikkömaksut. Viljakaiselle lähetetty lasku perustuu lietteenajon tuomaan tienrasitukseen.

Omistaja maksaa, ellei toisin sovita

Tieyhdistyksen Kasteenpohjan mukaan pääsääntö on, että kiinteistön omistaja maksaa tiemaksut.

Esimerkiksi pellonvuokrasopimuksella maksua voidaan siirtää vuokramiehelle.

”Pohjanmaalla vuokralainen mielletään omistajaksi, vuokralaisen asema on perinteisesti vahva”, Kasteenpoja sanoo.

Pitkiin vuokrasopimuksiin on kirjattu vuokralaisen velvollisuus hoitaa tiemaksut tai osa niistä.

Riitatapaukset ratkaisee kunnan tielautakunta, Kasteenpohja muistuttaa.

Kokemäki irtisanoi hoitosopimukset

Kokemäen kaupunki lakkasi hoitamasta yksityisteitä vuoden 2011 alusta.

”Säästösyistä”, kaupungin tiejaoston sihteeri **Armi Valli** sanoo.

Valtuuston päätöksellä irtisanottiin 22 yksityistien hoitosopimus.

Sen jälkeen kaupunki on jakanut kunnossapitoavustusta, tänä vuonna 92 500 euroa.

Lisäksi kaupunki maksaa tukea yksityisteiden isoille perusparannushankkeille, jotka saavat myös valtionavustusta.

Hoitosopimuksen irtisanomisen jälkeen tiekunnat soittelivat kaupungin tekniseen toimistoon. Nyt tilanne on Vallin mukaan rauhoittunut.

Jotkut tiekunnat yrittivät rahastaa satunnaista runsaammasta liikennöinnistä.

Rekisterinumeron perusteella ajoneuvojen omistajille lähetettiin tienkäytöstä laskuja. Valli ei tiedä, onnistuiko hanke.

REIJO VESTERINEN

SAMI KARPPINEN

Yksityistielläkin liikennemerkkien on oltava tieliikenneasetuksen ja liikenneviraston ohjeiden mukaisia. Tynnyrinkanteen maalattu kyltti ei ole sääntöjen mukainen.

YKSITYISTIET

Yhteispituus 360 000 kilometriä

Yksityisteitä on Suomessa noin 360 000 kilometriä. Ne yltäisivät maapallon ympäri yhdeksän kertaa.
Pysyvän asutuksen käytössä yksityisteitä on noin 90 000 kilometriä.
Metsäautoteitä on arviolta 120 000 kilometriä, muita autolla ajokelpoisia metsä- ja mökkiteitä noin 110 000 kilometriä.
Näiden lisäksi on vielä suuri määrä pääasiassa kiinteistökohtaisia kevyempirakenteisia piha- ja peltoteitä tai ajouria.
Valtionapuun oikeutettuja yksityisteitä on noin 55 000 kilometriä.
Tie on valtionapuun oikeutettu, jos sen varrella on vähintään kolme taloa, jos se on vähintään kilometrin mittainen tai jos se on vilkas läpiajotie. Tällaisten teiden varsilla asuu puoli miljoonaa ihmistä.
Yhteiskunnan ylläpitämiä maanteitä on noin 78 000 kilometriä. Niitä riittäisi maapallon ympäri vajaat kaksi kertaa.

Yksityistiellekin vaaditaan virallinen liikennemerkki

Yksityistielle asetettava liikennemerkki tai puomi vaatii kunnan suostumuksen.

Suomen tieyhdistyksen ammattilehden Tie & Liikenne numerossa 7/2013 Liikenneviraston infra- ja ympäristöosaston liikenteenohjausasiantuntija **Tuomas Österman** antaa ohjeita, miten tiekunta voi tienpitäjänä asettaa liikennemerkkejä.

Pysyvään liikennemerkkiin tarvitaan aina kunnan suostumus. Väliaikaiseen suostumusta ei tarvita.

Väliaikaiseksi merkiksi Österman luokittelee esimerkiksi tiellä tehtävästä työstä varoittamisen. Mahdollisista käyttörajoituksista on kuitenkin hyvä ilmoittaa kunnan viranomaisille, tilanteesta riippuen myös paloja pelastustoimelle.

”Jos yksityistie saa kunnan tai valtion avustusta, sillä ei voi avustuksen saantiaikana kieltää muuta liikennettä. Muutoin yksityistien tienpitäjä voi kieltää läpiajon tai tiellä ajon liikennemerkillä”, Österman muistuttaa.

Yksityistien liikennemerkin Österman neuvoo sijoittamaan ojan vastaluiskaan tai ojan taakse vähintään puoli metriä, mutta enintään 3,5 metriä ajoradan reunasta.

Hyvä korkeus tien pinnasta on 2–2,5 metriä.

Tämän vuoden heinäkuun alusta lähtien liikennemerkkien on täytettävä eurooppalaiseen EN-standardiin perustuva CE-merkintä. Omatekoiset merkit eivät kelpaa.

Yksityistielläkin käytettävien liikennemerkkien on oltava tieliikenneasetuksen ja Liikenneviraston ohjeiden mukaisia.

Ei turhia merkkejä

Suomen yksityisteiden varsilla on mittava kirjo erilaisia merkkejä.

Osa on luvallisia ja laillisia, osa luvattomia ja laittomia.

”Ajo sallittu omalla vastuulla -lisäkilpi on muistutus ja tavallaan turha”, Suomen tieyhdistyksen yksityistiejaoston toimialapäällikkö **Elina Kasteenpohja** sanoo. Lisäkilpi kertoo vain sen, ettei tien kunto välttämättä ole yhtä hyvä kuin kunnan tai valtion tien kunto.

Vastuukysymykset ovat Kasteenpohjan mielestä hankalia. Useimmiten vakuutusyhtiöt tekevät vahinkotapauksissa ”nahkapäätöksen”.

Ajo sallittu vain tienomistajan luvalla -lisäkilpi vaatisi Kasteenpohjan mielestä tiedon, mistä luvan voi hankkia.

Virallisen kelirikkomerkin tiekunta voi laittaa tarpeen mukaan väliaikaiseksi. Jos samalla tiellä samassa paikassa on kelirikkomerkki vuodesta toiseen, voidaan ryhtyä kyselemään, onko tie ympäri vuoden liikennöitävässä kunnossa.

Maanomistaja saa sulkea puomilla

Yksityistien sulkemiseen puomilla tai muulla vastaavalla esteellä tarvitaan tiekunnan lupa. Jos tiekuntaa ei ole perustettu, pitää saada lupa kaikilta tieosakkailta. Lisäksi tarvitaan kunnan lupa.

”Maanomistaja saa laittaa puomin omalle tielleen ilman lupaa”, Kasteenpohja sanoo. Esimerkiksi mökkitien liittymässä oleva puomi ei saa haitata muuta liikennettä.

Kasteenpohjan mukaan yhä enemmän kyselyjä tulee mönkijäajeluista. Yksityisteilläkin käytettävien mönkijöiden pitää olla tieliikenteeseen hyväksyttyjä laitteita.

Tieliikennelainsäädäntö on voimassa myös yksityisteillä, Kasteenpohja muistuttaa.

REIJO VESTERINEN

Kiiloilla kyytiä kiusallisille kiville

Poran ja kivikiilojen osaaja ei räjäyttäjän papereita tarvitse

ÄÄNEKOSKI

Metallikiilat kiven kupeessa kilahtelevat kirkkaasti äänekoskelaisen **Keijo Mikkosen** naputellessa niitä vuorotellen lekallaan.

”Kuin Konevitsan kirkonkellot”, mies analysoi ääntä.

Kiilojen kiristyessä omakotitalon pihassa asukkaita kauan kiusanneesta kivestä alkaa kuulua verkkaisesti etenevä ritinä. Pian murikan keskelle ilmestyy selvä halkeama.

”Kivipora, metallikiilat ja leka ovat yksinkertainen ja turvallinen konsti ongelmakivien pienimiseen. Tässä ei tarvitse ajaa paikalle kaivinkonetta saati hommata räjäyttäjän papereita. Esimerkiksi yksittäisen ison kiven poistamiseen metsätieltä tämä tapa soveltuu hyvin”, sanoo Mikkonen.

Halkaisu on taitolaji

Mikkosen kaksi kiviporakonetta on valmistettu jo 1950-luvulla, mutta järeät kaksitahtikoneet toimivat edelleen vakuuttavasti.

”Nykyaikaisempiakin koneita ja konsteja on olemassa, mutta esimerkiksi niin kutsuttuun etanadynamiittiin verrattuna tämä on nopeaa ja edullista.”

Halkaistavaan kiveen porat———aan kiiloja varten kahdesta viiteen reilut kymmenen senttiä syvää reikää, joiden etäisyys toisistaan on 15–20 senttiä.

Kiven halkaisu kiiloilla ei ole voimalaji, vaan kiven luontainen rakenne on osattava lukea silmällä, jotta kiilojen oikea paikka hahmottuu. Myöskään kiilojen kiristämisessä ei pidä hätäillä.

”Täytyy kuunnella tarkasti, milloin kivi lähtee halkeamaan. Kiven rakennetta ei rikota kuin räjäyttämällä.”

Tähän saakka kaikki kivet ovat ennen pitkään joutuneet antautumaan Mikkosen käsittelyssä.

”Vaikeissa tapauksissa oma tahto kiven murtamiseksi vain kasvaa”, mies naurahtaa.

Töitä riitää ammatiksi asti

Mikkoselle kivien poistaminen on ennen muuta sosiaalinen harrastus.

Palkaksi tehdystä työstä eläkeläiselle riittävät poran vaatima bensa ja talon tarjoamat ruuat.

”Mielestäni tästä työstä olisi jollekin asiasta kiinnostuneelle ammatiksi asti. Itse en selkävaivojeni ja ikäni puolesta uskalla hommaan enää ryhtyä.”

Kysyntää kivien poistolle olisi Mikkosen mukaan loputtomasti, ja parasta markkinointia ovat kilkattavat kiilat.

”Kun kerran kävin Saarijärvellä mökkitontilla hommissa, iltapäivällä ilmaantui paikalle palvelun kyselijöitä jo useammalta mökiltä.

SAMI KARPPINEN

SAMI KARPPINEN

Pienet metallikiilat halkaisevat oikein sijoitettuna isonkin kiven. Keijo Mikkonen kuuntelee, joko kivi alkaa ratketa.

Kun kivi on haljennut, lohkareet väännetään irti kapeakärkisen rautakangen avulla.

Keijo Mikkonen on tehnyt kiiloja itse jousiteräksestä.

Tee nyt tilinpäätösostoksesi
verkkokaupasta

Nämä alkuperäisvalmisteet löydät tilinpäätöshintaan osoitteesta
www.agrimarket.fi

MAATALOUSALAN MONIPUOLISIN VERKKOKAUPPA

Zenit® 575 EC, 5 l
Laajatehoinen yleisvalmiste viljan ja siemenheinien tautien torjuntaan.
SY30034

Sekator® OD, 1 l
Tehokas valmiste rikkakasvien torjuntaan, erinomainen teho mataraan ja kevät- sekä syysitoiseen saunakukkaan.
HM16219

Stabilan 750 SL 10
Perinteinen, juuristoa vahvistava ja lakoa estävä valmiste. Vehnälle, kauralle, rukiille ja siementimoteille.
HM14720

Rajoitettu erä!

Tarjous voimassa 30.11.2013 asti tai niin kauan kuin tavaraa riittää.

agrimarket.fi
AGRI MARKET